

Borst- en okselklierverwijdering

Centrum voor Mammacare

Inleiding

U ondergaat binnenkort een borstamputatie. Tijdens deze operatie worden uw borst en het okselvet met daarin alle lymfeklieren verwijderd. Deze folder geeft algemene informatie over een borstamputatie.

Vorbereiding operatie

Nadat u met de chirurg of verpleegkundig specialist heeft besproken dat u geopereerd gaat worden, brengt u een bezoek aan de POS (Preoperatieve Screening). Dit is een polikliniek waar de anesthesioloog vóór de operatie met u bespreekt op welke manier u tijdens de ingreep wordt verdoofd. De ingreep die u binnenkort ondergaat vindt plaats onder algehele anesthesie (narcose). Hij onderzoekt u om mogelijke operatierisico's in te schatten. Ook kan het zijn dat u nog enkele onderzoeken moet ondergaan, zoals een ECG (elektrocardiogram of hartfilmpje), longfoto of bloedonderzoek. Het is ook mogelijk dat u op advies van de anesthesioloog wordt verwezen naar de cardioloog, internist of longarts. Neem altijd een actueel medicatieoverzicht mee. Deze kunt u opvragen bij uw apotheek. U krijgt informatie over de voorbereidingen rondom de ingreep. Vragen over de manier van pijnbestrijding na de ingreep kunnen tijdens dit bezoek gesteld worden. Ook het gebruik van uw medicijnen en regels ten aanzien van nuchter zijn rondom de operatie worden met u doorgenomen. Tijdens het bezoek aan de POS ontvangt u tevens de brochure *'Informatie van de anesthesioloog voor patiënten die een operatie ondergaan'*, waarin uitleg over het nuchterbeleid en niet ontharen te vinden is.

De operatie

's Morgens meldt u zich op het afgesproken tijdstip in het ziekenhuis. U gaat naar de operatiekamer, waar u narcose toegediend krijgt. De chirurg verwijdert tijdens de operatie uw borst en alle lymfeklieren uit uw oksel. Het weefsel dat is verwijderd, wordt opgestuurd voor onderzoek. Er wordt een drain (dun slangetje) in het wondgebied van de oksel achtergelaten om overtollig wondvocht af te voeren. De wond wordt gehecht en afgedekt met een verband. Na de operatie verblijft u enige tijd op de uitslaapkamer, waarna u opgehaald wordt door de verpleegkundige van de verpleegunit.

Dag na de operatie

Als u dit wenst, wordt u geholpen bij de lichamelijke verzorging. De verpleegkundige verwijdert de dag na de operatie eventueel in het bijzijn van uw naaste het verband. De drain wordt dan ook verwijderd. Voor velen is de wondconfrontatie een moeilijk en emotioneel moment. De verpleegkundige begeleidt u en uw familie hierin. Er wordt een tijdelijke prothese aangemeten. Wij adviseren u de eerste weken na de operatie dag en nacht een stevige BH(sportBH/compressieBH) te dragen. Als uw situatie dit toelaat, mag u de volgende dag weer douchen.

Risico's en complicaties

Zoals bij iedere operatie, kunnen ook bij een borstamputatie complicaties optreden. Gelukkig komen deze niet vaak voor en kunnen ze meestal verholpen of behandeld worden.

Mogelijke complicaties zijn:

- nabloeding;
- wondinfectie;
- vochtophoping;
- gevoelsverandering aan de binnenkant van uw bovenarm en rondom uw oksel.

Ontslag

De dag na de operatie mag u naar huis. Bij ontslag uit het ziekenhuis krijgt u een controleafspraak mee voor zeven tot tien dagen na de operatie op de mammapoli.

Tijdens deze afspraak bespreekt de chirurg de onderzoeksresultaten met u, stelt een eventuele aanvullende behandeling voor en zet deze voor u in gang. De mammacareverpleegkundige verzorgt de wond en geeft u informatie over het aanschaffen van een siliconenprothese in de beha. Tevens gaat zij in op de psychosociale begeleiding van u en uw naaste. In de periode van (na)behandeling is de casemanager uw aanspreekpunt voor vragen.

Wondvocht

Na het verwijderen van de drain komt het regelmatig voor dat wondvocht (seroom) zich ophoopt in het wondgebied. Hierdoor ontstaat een zwelling. Deze zwelling kan zowel bij uw borst als bij uw oksel ontstaan. De ophoping van vocht is niet gevaarlijk, maar wel lastig. Ondervindt u hinder van het wondvocht, dan moet het vocht weggenomen worden. Het weghalen van dit vocht (seroompunctie) is niet pijnlijk en wordt uitgevoerd door de mammacareverpleegkundige op de mammapoli. Er wordt met een naald net onder het litteken geprikt, waarna het vocht wordt afgezogen. De aanmaak van vocht kan een aantal weken duren, maar is tijdelijk. Het kan zijn dat u meerdere keren geprikt moet worden. Soms komt er wondvocht tussen de hechtingen door, de wond ontlast zich dan vanzelf. U kunt de wond dan afdekken met verband.

Ontstaan van lymfoedeem

Door het verwijderen van de lymfeklieren uit de oksel kan lymfevocht moeilijker uit uw arm en / of hand worden afgevoerd. Meestal vindt het lymfevocht andere goede afvoerwegen, maar soms hoopt het vocht zich op in uw arm of hand, waardoor deze dikker wordt. Dit noemen we lymfoedeem. Soms is de zwelling nauwelijks te zien. De kans op lymfoedeem wordt groter als de oksel na de operatie ook bestraald moet worden. Lymfoedeem kan meteen na de operatie optreden, maar ook nog jaren erna. Het is daarom belangrijk om aandacht te blijven besteden aan het voorkomen ervan. Meer informatie hierover vindt u in onze folder *'Lymfoedeem in de arm voorkomen'*. Tijdens het voorlichtingsgesprek heeft de mammacareverpleegkundige u uitleg gegeven over de arm-schouderoefeningen. Het is belangrijk dat u de oefeningen thuis enkele keren per dag uitvoert. De oefeningen staan beschreven in de patiënten informatie map.

Tijdens de controleafspraak op de polikliniek krijgt u een verwijzing naar een oedeemtherapeut, dit is een fysiotherapeut die gespecialiseerd is in het behandelen van lymfoedeem. Zij begeleidt u bij het bewegen van uw arm en schouder en past, indien nodig, lymfemassage toe. Daarnaast geeft zij adviezen om de zelfredzaamheid op het gebied van lymfoedeem te vergroten.

(Pijn)klachten

De eerste weken na de operatie kan de wond pijnlijk zijn. De huid rondom de wond kan enigszins verkleurd en gezwollen zijn. U mag thuis paracetamol innemen. Lees voor gebruik de bijsluiter. Heeft u wondproblemen, ernstige pijnklachten of andere vragen, dan kunt u tijdens kantooruren contact opnemen met het Centrum voor Mammacare. Buiten kantoor tijden belt u bij acute problemen die niet kunnen wachten tot de volgende ochtend of na het weekend de Spoedeisende Hulp (053 487 33 33).

Borstreconstructie

Na een operatie waarbij uw borst is verwijderd, kunt u een borstreconstructie overwegen. U kunt hierover advies vragen aan uw chirurg of verpleegkundig specialist. Zij verwijzen u naar een plastisch chirurg. Meer informatie over een borstreconstructie vindt u in de folder *'Borstreconstructie'* van KWF Kankerbestrijding of via onze website www.mst.nl.

Belangrijke contactgegevens

- Centrum voor Mammacare, Oldenzaal, route 159, telefoon (053) 4 87 34 41;
- Spoedeisende Hulp, Enschede, telefoon (053) 4 87 33 33.

Tenslotte

U heeft recht op juiste en volledige informatie. Pas als u voldoende inzicht heeft, kunt u weloverwogen toestemming geven voor een bepaalde behandeling of een bepaald onderzoek. Als iets u niet geheel duidelijk is, vraagt u de specialist, verpleegkundig specialist of verpleegkundige dan om nadere uitleg.